

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

MANDAT

VI

SLAVNOSTNA
SEJA

22. 12. 2012

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA

SLAVNOSTNA SEJA OB DNEVU SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI

TER PRISEGA NOVOIZVOLJENEGA PREDSEDNIKA REPUBLIKE SLOVENIJE

(22. december 2012)

UVOD

Protokolarna pravila Državnega zbora določajo, da Državni zbor priredi slavnostno sejo ob dnevu državnosti 25. junija in ob dnevu samostojnosti in enotnosti 26. decembra. Slavnostna seja traja največ pol ure. Govorniki na slavnostni seji so predsednik in podpredsedniki Državnega zbora. Na sejo so vabljeni visoki predstavniki Republike Slovenije in diplomatski predstavniki. Javnost lahko spremlja slavnostno sejo preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina seje postane pregledno dostopna v obliki sejnega zapisa.

Državni zbor slavnostno sejo zvočno posname. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo se izda v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapis slavnostne seje vsebuje vabilo na slavnostno sejo in besedilo seje, zapisano v prvi osebi.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. Slavnostna seja Državnega zbora ob dnevu samostojnosti in enotnosti ter prisega novoizvoljnega predsednika Republike Slovenije (22. december 2012)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2016

www.dz-rs.si

DZ/VI/Slavnostna seja Državnega zbora ob dnevu samostojnosti in enotnosti ter prisega novoizvoljnega predsednika Republike Slovenije, 22. 12. 2012

VABILO

**Predsednik Državnega zbora Republike Slovenije
dr. Gregor Virant**

Vas

ob dnevu samostojnosti in enotnosti

vabi

**na slavnostno sejo Državnega zbora
in
prisego predsednika Republike Slovenije
gospoda Boruta Pahorja
pred Državnim zborom**

v soboto, 22. decembra 2012, ob 18. uri
v veliki dvorani Državnega zbora Republike Slovenije,
Šubičeva 4, Ljubljana.

Po prisegi bo sprejem v predverju velike dvorane.

Vabilo velja za eno osebo.

Vstop z vabilom.

DZ/VI/Slavnostna seja Državnega zbora ob dnevu samostojnosti in enotnosti ter prisega novoizvoljnega predsednika Republike Slovenije, 22. 12. 2012

Državni zbor

VI. mandat

Slavnostna seja Državnega zbora ob dnevu samostojnosti in enotnosti ter prisega novoizvoljnega predsednika Republike Slovenije

22. december 2012

Slavnostna govornica: Romana Tomc.....podpredsednica Državnega zbora

Slavnostna seja se je začela 22. decembra 2012 ob 18. uri.

/ himna/

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT:
Spoštovani državljanke in državljani, spoštovani predsednik republike gospod dr. Danilo Türk, spoštovani novoizvoljeni predsednik republike gospod Borut Pahor in gospa Tanja Pečar, spoštovani predsednik Vlade gospod Janez Janša, spoštovani predsednik Državnega sveta gospod Mitja Brvar, spoštovani predsednik Ustavnega sodišča gospod dr. Janez Petrič, spoštovani predsednik Vrhovnega sodišča gospod Branko Masleša, spoštovani bivši predsedniki Državnega zbora, cenjeni diplomatski zbor, spoštovani gostje, cenjene kolegice in kolegi!

Začenjam slavnostno sejo Državnega zbora ob dnevu samostojnosti in enotnosti, 20-letnici Državnega zbora in ob prisegi predsednika Republike Slovenije gospoda Boruta Pahorja pred Državnim zborom. Za govorniški pult vabim slavnostno govornico, podpredsednico Državnega zbora gospo Romano Tomc.

ROMANA TOMC: Spoštovani visoki gostje, spoštovani državljanke in državljani!

Le redke dogodke v zgodovini nekega naroda lahko označimo kot prelomne in le izbrane generacije posameznikov imajo priložnost te dogodke tudi sami doživeti. Mi, ki smo danes tukaj, imamo to srečo, kajti eden takšnih se je zgodil pred 22 leti, 23. decembra 1990, ko je slovenski narod odšel na volišča in odločil, da bo Slovenija postala samostojna in neodvisna država. S tem smo udeleženi stoletne sanje in uresničili hrepenenje po življenju, v katerem svobodno določamo svoje cilje in sami izbiramo poti do njih. Volja ljudi, izražena na plebiscitu, je bila dejanje poguma in je temeljila na obstoju širokega družbenega soglasja glede smeri razvoja naše novo nastajajoče države. Na

plebiscitu smo odločili o tem, kako bomo živeli – ne le mi, ampak tudi naši otroci, naši potomci.

Iz bivše države nismo odšli zato, ker bi bila prevelika, ampak zato, ker je bila premajhna, da bi v njej lahko uresničili vse svoje želje in zmožnosti. Ponosni in samozavestni smo takrat izkoristili dano priložnost in stopili na zemljevid sveta. Pričakovanja v tistem zgodovinskem trenutku so bila velika. Čeprav smo se zavedali, da pot v samostojnost ne bo enostavna, pa so se nam zdele vse prepreke zlahka premagljive. Na prihodnost smo zrl z optimizmom, če ne kar z idealizmom. Čutili smo se močne in povezane.

Ko se danes ozremo nazaj, imamo občutek, da druge možnosti sploh ni bilo. Zdi se, da izid plebiscita ne bi mogel biti drugačen in da sta bila visoka udeležba in prepričljiv rezultat nekaj povsem samo po sebi umevnega, saj smo se vendar odločali o cilju, ki je bil skupen vsem. Tudi danes imamo pred sabo cilje, o katerih smo poenoteni. Hočemo izhod iz krize, hočemo socialno in pravno državo, kvalitetno zdravstvo in šolstvo, enakost dostopa do javnih dobrin, nova delovna mesta in uspešno gospodarstvo. Kaj je potem danes drugače, da se nam tako zatika? Veličina politike ob osamosvojitvi se je pokazala v tem, da se je uspela uskladiti, ne le glede cilja, ampak tudi glede poti, ki vodi do tja. Za pot, ki jo je predlagal Demos, je bilo treba doseči soglasje vseh ostalih pomembnih političnih strank in akterjev. Treba je bilo prepričati tiste, ki so dvomili o tem, da se bomo uspeli znajti v svetu velikih in pomembnih. Na drugi strani pa so morali tudi tisti, ki niso delili Demosovega navdušenja, izkazati politično modrost, zrelost in pripravljenost narediti korak za skupno dobro.

Tisti, ki smo odšli takrat na volišča, da bi odločali o usodi naše domovine, smo to politično enotnost čutili. O več kot 90-odstotni udeležbi lahko danes le sanjamo. Da bi skoraj

DZ/VI/Slavnostna seja Državnega zbora ob dnevu samostojnosti in enotnosti ter prisega novoizvoljnega predsednika Republike Slovenije, 22. 12. 2012

90 odstotkov vseh, ki imajo volilno pravico, glasovalo za neko odločitev, pa bo najbrž še dolgo nedosegljiv rezultat. Enotna odločitev o slovenski samostojnosti je bila izraz popolnega zaupanja in prepričanja v skupni cilj in tudi potrditev pravilnosti začrtane poti.

Spoštovani! V letih po osamosvojitvi je Slovenija hitro napredovala. Z vsakim letom so prišle nove naloge, novi izzivi in novi cilji, ki smo jih dosledno in z veliko vnemo uresničevali. Mirovali nismo niti po vstopu v Evropsko unijo, temveč smo vso energijo usmerili v predsedovanje Svetu Evropske unije in to nalogo opravili z odliko. Leto 2008 je za Slovenijo pomenilo pravi mednarodni razcvet. Vključili smo se v številne evropske in svetovne integracije in tako postali del svetovnega sistema, v katerem tudi naš glas šteje.

S temi dejstvi se običajno pohvalimo, ko želimo izpostaviti naše rezultate. V resnici pa je bil naš največji uspeh, da smo skoraj 20 let živeli v državi in v okolju, kjer so se ljudje počutili dobro in varno. Podjetja so ustvarjala dobičke, ljudje so imeli delo, kvaliteta življenja ni bila odvisna samo od debeline denarnice. V državni blagajni je bilo dovolj denarja, da so zdravstvo, šolstvo, sociala in vsi drugi podsistemi družbe delovali tako, kot smo si vedno želeli – v dobro in v korist vseh.

Slovenke in Slovenci smo se odločili za samostojnost zato, ker smo trdno verjeli, da nam bo v lastni državi lepše in bolje. Te odločitve nismo nikoli obžalovali. In prepričana sem, da bi se ne glede na vse, danes odločili popolnoma enako. Vendar, tako kot ima vsako življenje svoje vzpone in padce, se tudi naša mlada država slednjim ni mogla izogniti. Da ima naša zgodba o uspehu tudi svojo temnejšo plat, se je pokazalo pred nekaj leti, ko smo kot država, katere položaj je bil in je še v veliki meri odvisen od tujih trgov, nepripravljeni zgrmeli v začaran krog svetovnega ekonomskega kolapsa. V tem vrtincu se nismo najbolje znašli in priznati smo si morali, da je naša zgodba o uspehu zgrajena na mnogih iluzijah. Resnica o konkurenčni sposobnosti našega gospodarstva je boleče prihajala na dan v obliki izgubljanja delovnih mest in propadanja podjetij. Ob tem so se, žal, razgalile tudi druge zgodbe, ki nam niso v ponos. Na eni strani smo spremljali pretresljive izpovedi poštenih ljudi, ki so ostali brez vsega pred vrati podjetij, v katerih so pustili najbolj produktivna leta svojega življenja. Na drugi strani pa smo nemočno opazovali, kako sistem dopušča menedžerjem prav teh podjetij, da si brezsravno polnijo bančne račune. Ljudje so dobili občutek, da živijo v državi, kjer ne veljajo enaka pravila za vse. S tem občutkom sta prišla tudi razočaranje in bes, ki se kopičita v vseh porah naše družbe. Čedalje glasnejša opozorila, ki do nas prihajajo na različne načine, tudi z

ulice, ne smejo ostati prezrta. Posebej ne zaradi vseh tistih, ki zaradi bolezni, onemoglosti ali preprosto zato, ker nimajo ne volje ne denarja, svoje razočaranje izražajo daleč od oči javnosti.

Spoštovani! Odgovornost je tista beseda, na katero smo v vseh teh letih naše samostojnosti prevečkrat pozabili. Odgovornost vseh, ki sobivamo v tej lepi, majhni, ampak samo naši Sloveniji. Odgovornost, ki je sorazmerna s položajem v družbi in s pravicami, ki jih nekdo uživa. Pri tem nimam v mislih le posameznikov, ampak vse družbene ali ekonomske skupine, ki jih povezujejo določeni skupni interesi. Še posebej pa se moramo odgovornosti zavedati mi, nosilci oblasti. S predanim, učinkovitim in preglednim delom ter z občutkom za pravičnost in poštenost smo dolžni vsak na svojem področju vsi predstavniki vej oblasti, poslanci, ministri in sodniki, izkazati spoštovanje ljudem, ki so nam zaupali upravljanje te države. S povrnitvijo medsebojnega zaupanja v celotni družbi, z zavedanjem, da je spoštovanje do soljudi ena temeljnih vrednot, in z upoštevanjem, da je svoboda posameznika omejena s svobodo drugih posameznikov, se lahko nadujemo tudi umiritve neproduktivnih idej, ki blokirajo delovanje države. Nedavna odločitev Ustavnega sodišča in včerajšnji umik referendumske pobude sta izraz spoštovanja in odgovornosti do nas vseh.

Spoštovani! V tem trenutku je življenjskega pomena za našo državo in vse nas, da uskladimo različne poglede in dosežemo čim večjo enotnost, da povrnemo zaupanje v pravno državo, in ne nazadnje da prebudimo svojo samozavest in da se začnemo spet zavedati, da Slovenke in Slovenci znamo in zmoremo. Če nam je to uspelo pred več kot dvema desetletjema, ko je bila naša prihodnost veliko bolj negotova, ni nobenega razloga, da nam bi uspelo tudi danes. Vsak dan dobimo kakšen dokaz več, da gremo po pravi poti in da nismo izgubili možnosti, da se ponovno vrnemo tja, kjer smo že bili – med perspektivne mlade države na zemljevidu sveta. Mnogi nas skušajo prepričati, da temu ni tako, pa vendar dejstva govorijo drugače. Uspešno smo zagrizli v reforme, ob tem pa uspeli zadržati socialno državo. Stavimo na naše gospodarstvenike in prodorne znanstvenike, ki jim moramo dati priložnost, da razvijejo svoje sposobnosti. Vse bližji sta tudi sanacija bančnega sistema in upravljanja z državnim premoženjem. Načrtovana izplačila iz proračuna za plače, pokojnine in socialne izdatke pa tudi za nove investicije v tem trenutku niso več ogrožena. Vedno več je torej razlogov, ki vlivajo optimizem, da bo tudi te krize konec, da bodo mladi dobili zaposlitev, da bodo ljudje za pošteno delo dobili pošteno plačilo in da bo naša starejša

DZ/VI/Slavnostna seja Državnega zbora ob dnevu samostojnosti in enotnosti ter prisega novoizvoljnega predsednika Republike Slovenije, 22. 12. 2012

generacija mirno preživljala svoja stara leta. Še vedno pa smo pred velikimi izzivi. Da bi jih uspešno premagali, je treba pogledati preko naših ozkih okvirov. Brez bojzani, da bi ob tem izgubili del sebe, ampak z zavedanjem, da smo s tem izkazali odprtost in razum, ki pritiče samo velikim. Treba je videti dlje in iti pogumno naprej.

Spoštovani! Naj zaključim z misljo našega znamenitega Ivana Cankarja, ki je pred skoraj stoletjem dejal: "Ker narod potrebuje v teh težkih časih vse svoje sile, kliče vse in vsakogar! Če kdaj, v teh časih je potreba, da si zvesto pogledamo iz obraza v obraz, da si sežemo v roke, da strnemo v eno vrsto. Strahopetec je, kdor zdaj trepeče, da bi se mu ob takim zbližanju morda ne odkrhnila ta ali ona mrvica njegovih strankarskih načel ali njegovega svetovnega naziranja."

Drage Slovenke, dragi Slovenci, spoštovani državljanke in državljani Republike Slovenije!

Iskreno vam čestitam ob dnevu samostojnosti in enotnosti in vam želim prijetne božične in novoletne praznike! Ne glede na to, kje jih bom preživeli in koliko dobrot si bomo privoščili, pa je najpomembneje, da jih preživimo čim bolj zdravi, v miru in med ljudmi, ki jih imamo radi. Hvala lepa.

/ aplavz/

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Spoštovani kolegici gospe Romani Tomc se zahvaljujem za slavnostni nagovor, za njene spodbudne besede.

/ Kvazi godalni kvartet Podokničarji:
Zemlja pleše/

/ aplavz/

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala lepa.

Spoštovani gostje, jutri praznujemo tudi 20-letnico Državnega zbora, s čimer zaokrožujemo obdobje 20-letnic dogodkov, povezanih z osamosvojitvenim procesom in samostojnostjo Republike Slovenije. Ob tej priložnosti vas vabim k ogledu kratkega kolaža misli nekdanjih predsednikov Državnega zbora.

/ izseki iz dokumentarnega filma 20 let
Državnega zbora/

/ Kvazi godalni kvartet Podokničarji:
Med iskrenimi ljudmi/

/ aplavz/

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Danes je še posebej slovesen dan. Dan, ko bo pred

Državnim zborom prisegel četrti predsednik Republike Slovenije. Ob tej priložnosti mi, spoštovani gospe in gospodje, dovolite, da se spoštovanemu predsedniku Republike gospodu dr. Danilu Türku zahvalim za opravljeno delo.

/ aplavz/

Spoštovani predsednik republike gospod Danilo Türk, v svojem mandatu ste budno spremljali notranjepolitično dogajanje in iskali konstruktivne rešitve, Slovenijo pa verodostojno in s ponosom zastopali tudi v pogovorih z visokimi tujimi predstavniki. Kot predsednik republike ste svoj vpliv in prepoznavnost uporabili tudi v dobrodelne namene. Pred nekaj dnevi ste dejali, da ostajate aktiven državljan in da ostaja vaša privrženost Sloveniji in njeni prihodnosti nespremenjena. Verjamem, da boste še naprej delali v dobro slovenske države in njenih državljanek in državljanov.

Spoštovani gospod predsednik, ob zaključku vašega petletnega mandata se vam iskreno zahvaljujem za vašo prizadevnost in opravljeno delo.

/ aplavz/

Spoštovani, na volitvah predsednika republike, ki so bile 2. decembra 2012, je bil za novega predsednika republike izvoljen gospod Borut Pahor.

Spoštovani predsednik, gospod Borut Pahor, vabim vas, da pred začetkom opravljanja funkcije predsednika Republike Slovenije prisežete pred Državnim zborom.

BORUT PAHOR: Prisegam, da bom spoštoval ustavni red, da bom ravnal po svoji vesti in s svojimi najboljšimi močmi deloval za blaginjo Slovenijo.

/ aplavz/

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Ugotavljam, da je gospod Borut Pahor, predsednik Republike Slovenije, prisegel pred Državnim zborom.

Gospod Borut Pahor nastopi funkcijo predsednika Republike Slovenije 23. decembra 2012.

Z dnem prisega gospodu Borutu Pahorju v skladu s 105. členom Ustave Republike Slovenije preneha mandat poslanca.

Spoštovani gospod predsednik, iskrene čestitke! Prepričan sem, da bodo vaš življenjski optimizem, vztrajnost, zaupanje v ljudi, povezovalnost, konstruktivnost in pozitivna naravnost pripomogli k izhodu iz gospodarske in finančne krize ter k povrnitvi zaupanja v

DZ/VI/Slavnostna seja Državnega zbora ob dnevu samostojnosti in enotnosti ter prisega novoizvoljnega predsednika Republike Slovenije, 22. 12. 2012

državo in njene inštitucije. Želim vam obilo preudarnosti in moči ob opravljanju vaše zahtevne in odgovorne funkcije. Zdaj pa vas vabim, da nagovorite prisotne ter državljanke in državljane Republike Slovenije.

BORUT PAHOR: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospod predsednik Državnega zbora, visoki zbor, ugledni gostje, prvi predsednik Republike Slovenije, ekselence, spoštovani Slovenke in Slovenci doma in vsepovsod po svetu, spoštovani državljanke in državljani!

Najprej naj se obrnem k vam, spoštovani gospod predsednik. Sprejmite, prosim, tudi mojo in še enkrat našo skupno zahvalo za vaše predano in vestno opravljanje dolžnosti predsednika republike. S svojim delom ste se trudili utrditi ugled Slovenije doma in v svetu. To vam je uspelo. Rad bi vam zaželel takih in podobnih uspehov na vaši poklicni poti tudi v nadalje, pa tudi veliko srečnih trenutkov tako vam kot vaši soprogi v vašem zasebnem življenju. Hvala in vse dobro, gospod predsednik.

Visoki zbor, državljanke in državljani! Preživljamo težke čase. Štiri leta krize so nas izčrpala. Potrpežljivost naših ljudi je razumljivo omejena. To kažejo tudi demonstracije v zadnjih dneh. Zdi se, kot da nam skoraj nič ni prihranjeno. Socialno najbolj šibki se oklepajo zgolj še svojega dostojanstva, nekateri pa se že počutijo, kot da so oropani že tega. Razmere so torej izjemno zahtevne, vendar bi želel danes takoj poudariti moje osebno stališče in prepričanje, so tudi premagljive. Še vedno smo namreč v položaju, ko je prihodnost odvisna od naše volje. Odločitev naše generacije utegne zaznamovati usodo mnogih naslednjih. Odgovornost, ki je tu in sedaj, je torej neprenosljiva. V prvi vrsti je potrebna trdna in uporna volja politike, da se absolutno osredotoči na izhod iz krize in za nekaj časa pozabi zamere in prepire, ki niso pomembni za ta cilj. Ne nazadnje pa sem prepričan, bo ta zgodovinski podvig vseh naših ljudi. Ko pravim, da smo še vedno gospodar svoje usode, ne mislim, da smo globalno krizo začeli mi, in še manj, da jo bomo mi končali. Poudarjam pa, da Slovenija lahko svoj del možnosti zapravi ali pa izkoristi. To in toliko pa je izključno in samo v naših rokah. Zaenkrat nam ni šlo najbolje od rok. Kriza je našo državo doletela bolj nepripravljeno od večine drugih. Zato je kriza Slovenijo stresla v temeljih. Če se je sprva še zdelo, da gre za finančne, gospodarske in socialne pretrese, je naglo in vseobsežno zaostrovaje krize močnejše izpostavilo njeno moralno razsežnost. Ljudje so sčasoma že dobro razumeli, da so za soočanje s to krizo potrebni ukrepi. Niso pa se, se ne in se ne bodo sprijaznili z občutkom družbene

neenakosti in nepravilnosti, ki jo je naplavila tranzicija. Zavračanje ukrepov je bilo in je mestoma še vedno velikokrat povezano z vtisom, da te neenakosti in nepravilnosti ti ukrepi ne odpravljajo, ampak da jo celo ščitijo. Ta občutek sicer ni bil vedno upravičen in ni tudi sedaj, a naša naloga je, da ta občutek odpravimo v celoti. To je naša naloga ultimativnega značaja.

Visoki zbor! Spoznanje, da je, kot smo radi rekli v zadnjih letih, prava država lahko le pravna država, je dozorevalo prepočasi in je šele zadnje čase bolj prevladujoče. Od tega, ali bodo naši ljudje v nujnih gospodarskih in socialnih reformah videli tudi obet pravičnejše družbe, je v veliki meri, morda celo odločilni meri, odvisna podpora zanje. Če bomo pravno učinkovito preprečevali in kaznovali zlorabe moči in oblasti v politiki, v gospodarstvu, vsepovsod v družbi, bomo, to sem prepričan, imeli tudi prepotrebno podporo javnosti za reforme, ki so nujne za naš obstoj in za naš razvoj. Ne dvomimo v preudarnost, razum in pogum naših ljudi. Če bodo vedeli, da gre za pravične stvari, neizogibne, čeprav ne popularne, za prihodnost njihovih otrok, verjemite, na poti do tega cilja zanje ne bo previsoke ovire.

Spoštovani! Smo torej v položaju, ko bomo s svojim ravnanjem nagnili tehtnico naše prihodnosti. Če se bomo predali malodušju in celo obupu, bomo pogubljeni. Če se jima upremo in če se pogumno spopademo s problemi, jih bomo rešili. Neomajno verjamem, da jih bomo. Res je, da so ljudje kritični, in da so celo jezni. Ampak res je tudi, da si želijo sprememb, in to sprememb na bolje za vse. Takoj, ko bodo dobili spodbuden signal, da se je politika začela bolj složno, bolj enotno in bolj predano posvečati rešitvam za skupno dobro, se bodo odzvali, to sem prepričan, spodbudno. Atmosfera v državi se bo spremenila. Naj bo potem še tako težko. In težko bo. Občutek, da skupaj premagujemo nevidno pošast krize, bo prerasel v zmagovalno miselnost, ki jo zdaj tako zelo potrebujemo. Ta zmagovalna miselnost bo opravila s pesimizmom in s strahom in med nas in naše ljudi vrnila upanje in vero v bodočnost. Kolikor danes slovenska politika še nima vseh rešitev, mora čim prej, kot sem dejal, čim bolj enotno predstaviti načrte zanje. Samo dovolj hiter in prepričljiv skupen nastop še utegne omogočiti okoliščine, da bodo v vmesnem času, ko ukrepi še ne bodo prijeli, ljudje ohranili prepotrebno strpnost, medsebojno spoštovanje in potrpežljivost. In to priložnost imamo. Čas in odločenost za skupno in garaško delo sta zdaj in ta hip tukaj bistveni. Naj se nihče od nas ne nadeja posebnih pohval, če bo na koncu vse skupaj uspelo. Največja nagrada, gospe in gospodje, bo zadoščenje, da nismo pustili naših ljudi na cedilu in da smo se vsi skupaj, ne da bi

DZ/VI/Slavnostna seja Državnega zbora ob dnevu samostojnosti in enotnosti ter prisega novoizvoljnega predsednika Republike Slovenije, 22. 12. 2012

kokarkoli od njih pustili zadaj, izvlekli iz krize. V okviru svojih pooblastil si bom za to prizadeval od prvega dne svojega mandata. Med drugim bi si v tem smislu prizadeval za okviren dogovor med Vlado in opozicijo, če bi politične stranke ta poizkus in mojo morebitno vlogo pri njem ocenile za koristno. Bistvo dogovora so ukrepi, potrebni za izhod iz krize. Jasno se je pokazalo, da ti ukrepi za njihov uspeh in implementacijo potrebujejo široko politično podporo. Trudil bi se, da bi bil ta politični dogovor nadgrajen tudi z razumevanjem socialnih partnerjev. To bi bil tisti stvarni signal našim ljudem in mednarodni skupnosti, da se v Sloveniji nismo predali, da smo se odločili boriti in da bomo skupaj uspeli. Hitro in uspešno ukrepanje pomeni v prvi vrsti znova dostop do virov financiranja. Sprejemljivo nizka cena denarja nam bi omogočila, da končno dobimo svež kapital za investicije z velikimi vsestranskimi učinki. Pričakovati je, da bi se potem vrnila gospodarska rast, odprla nova delovna mesta, oživile se bodo investicije v najmodernejšo tehnologijo in raziskave za razvoj, povečalo se bo končno tudi zanimanje za tuja vlaganja. Socialna država bo tako imela trdnije temelje. Verjamem, da se strinjate, da bi to fundamentalno spremenilo atmosfero v naši državi, da bi povrnilo zaupanje v politiko, da ta služi vsem in ne le sebi.

Visoki zbor! To bi utegnili biti prelomnica v reševanju krize. Premalo za rešitev, toda dovolj za zares obetaven, svež začetek. Tisto, kar zdaj potrebujemo, je občutek, da delamo skupaj za skupno. Potrebujemo eden drugega. Ne more eden uspeti in drugi ne. Ali bomo uspeli vsi ali bomo poraženi vsi. Ne samo v politiki, tudi sicer. Vsak od nas kot posameznik, kot državljan ali državljanica ima nekaj, kar sestavlja mozaik moderne Slovenije 21. stoletja. Ali ima talent, plemenitost ali znanje, pridnost, marljivost ali ima izkušnje in neomajno voljo, potrebujemo najboljše vrline slehernega od nas. Domovina potrebuje vse nas, ni pa domovina vseh nas. Zato ne obupajmo. Sestavimo ta mozaik, sijajno celoto, da bo dovolj kmalu vidna nova podoba Slovenije, za to in za naslednje generacije. Kot sem prej dejal, ne bo lahko. Zelo težko bo, toda z neomajno voljo je dosegljivo nepredstavljivo. Slovenci, vsi ljudje te prečudovite dežele to skupaj zmoremo. Ta kljubovalnost, da obstanemo, je vendar v našem narodnem značaju, ko je najtežje, smo najboljši. Ko smo enotni, smo večji in smo močnejši. Prav verjamem, da bo kdo med vami skomigal, da v nekem zanosu pretiravam. Zato bi rad na ta razumljiv dvom odgovoril s svarilom Michelangela. Citiram: "Največja nevarnost ni, da si postavimo previsoke cilje in jih nato ne dosežemo, temveč to, da si zastavimo prenizke in da jih dosežemo."

Spoštovani! S tem ko bomo uspešno in solidarno premagovali krizo, se bomo smeli in mogli bistveno bolj posvetiti spremembam v evropskem okolju, katerega aktivni del smo. Če naj pri tem ostane, da smo aktivni in suvereni, potem moramo opaziti strateške premike v uveljavljanju evropske ideje. S tem ko je ta evropska ideja zavarovala polstoletni mir na starem kontinentu, nikoli prej naš kontinent ni toliko časa živel v miru kot sedaj, je postala slavna dobitnica Nobelove nagrade za mir. Ampak kako bo v prihodnosti? Kriza je razkrila njeno zelo omejeno odzivno moč na velike, zlasti dramatične spremembe v mednarodnem okolju. Ampak nuja po večjih pooblastilih Bruslja ostaja eno glavnih vprašanj njene sedanosti in prihodnosti. Glede tega vam bi rad povedal svoj pogled v stavku ali dveh. Po mojem mnenju je v slovenskem narodnem interesu, da ostanemo aktivni del Evrope, ki se bo pripravljena politično, gospodarsko in socialno bolj povezati. Če bomo iz tega izključeni ne zaradi odločitve naših ljudi, ki bo suverena na morebitnem referendumu glede tega čez čas, ampak zaradi naše razvojne zaostalosti, za katero pa mi tukaj, zlasti mi v tej dvorani, najbolj odgovarjamo, bo naša odgovornost pred zgodovino neizprosna. Slutim čas, ko bo nova konvencija za evropsko ustavo postavila vse evropske narode in države pred novo izbiro. Dileme ne bodo enostavne: ne za velike narode in ne za majhne. Verjetno, skoraj gotovo bo šlo za nov predlog za prenos dodatnih elementov suverenosti države na skupno unijo. Mi pa smemo in moramo biti občutljivi na to vprašanje. Pa moje stališče do tega poznate. Ne nazadnje imamo našo državo dobri dve desetletji. In čakali smo nanjo stoletja. Kako bomo mi, kako bodo naši ljudje razumeli in odgovorili na te dileme, ki so strateške važnosti za našo nacijo in državo? Danes vam bi rad zagotovil, da si bom kot predsednik prizadeval, da bomo pripravljene tudi na to. Rad bi povabil k sodelovanju in k skupnemu premisleku o naši nacionalni in skupni evropski prihodnosti vse intelektualne moči, ki jih premoremo, ne glede na njihovo politično ali nazorsko pripadnost. Umestiti se moramo med intelektualno najbolj živahne narode. Tukaj smo imeli prej kratek film, ki je zavrtil naš spomin 20 let nazaj, na predvečer velikih demokratičnih sprememb. Ob koncu 80. let je v Sloveniji vrelo od intelektualnih idej in zamisli in pogledov. Ni bilo preprirov. Bila so soočenja, ki so izostrila naš pogled na to, kaj je treba storiti. Zato nismo bili zgodovinski zamudniki, zato smo prešli v demokratičen sistem po mirni poti, zato smo potem tudi zaradi velike enotnosti, ki ni bila dosežena zlahka, bila pa je, tako kot bo sedaj, dosegli ustanovitev lastne države. Mi moramo ta trenutek ob vseh problemih, ki jih imamo, tudi leta 1990 smo jih imeli, razumeti kot priložnost, da vidimo to kot

DZ/VI/Slavnostna seja Državnega zbora ob dnevu samostojnosti in enotnosti ter prisega novoizvoljnega predsednika Republike Slovenije, 22. 12. 2012

humus novih zamisli, ki ga, kot rečeno, tako silovito potrebujemo za sveže soočanje z izzivi tega stoletja. Na koncu – kakšno Slovenijo torej? Slovenija notranje dovolj socialno povezana, da je reševanje krize ne bo ohromilo, politično bolj složna, da nas bodo prav težke razmere pripravile do večjega sodelovanja in enotnosti, ne razklanosti. Slovenija dobra in prijateljska z vsemi štirimi sosednimi narodi in državami. Slovenija aktivna evropska partnerka v zdravem jedru evroskupine. Slovenija prepoznavna in spoštovana v mednarodni skupnosti spričo njenih iskrenih prizadevanj za mir in sožitje. Moderna Slovenija 21. stoletja. Ampak bodimo pošteni do sebe in do naših ljudi. Nikoli od ustanovitve naše države naprej nismo bili hkrati tako blizu in tako daleč od teh stremljenj. Zelo veliko – verjetno najprej – je odvisno od naše volje. Dovolite, da rečem tukaj in prav tukaj na tem mestu: od volje tega visokega zbora in vlade in medsebojnega zaupanja ter vere, da to zmoremo. In ne nazadnje zaradi naše odgovornosti do ljudi, ki so nam poverili te težke odločitve. Nihče od ljudi ne misli, da so lahke, vsi vedo, da so težke. Pričakujejo našo sposobnost in pripravljenost, da sprejmemo te težke odločitve.

Spoštovani gospod predsednik Državnega zbora, spoštovani predsednik, visoki zbor, ekscelence, spoštovane državljanke in državljani! Ne bomo klonili pod težo teh bremen. Mi nismo slabiči. Izbrali bomo zahtevnejšo, ampak bolj obetavno pot. Ne pozabimo, nikoli našemu narodu ni bilo nič podarjeno. Vse si je moral izboriti sam. In zdaj ni nič drugače. Gremo skupaj naprej, sreča je na strani pogumnih. Hvala lepa.

/ aplavz/

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT:
Spoštovani novoizvoljeni predsednik republike gospod Borut Pahor, hvala vam za vaše besede. Bile so stvarne, a polne optimizma in motivacije. Veliko veliko uspeha vam želim pri uresničevanju vaših ciljev, ki so tudi naši skupni cilji.

Sedaj pa prisluhimo še zadnji današnji glasbeni točki, in sicer Prešernovi skladbi Pod

oknom v izvedbi Kvazi godalnega kvarteta Podokničarji.

/ Skladba Pod oknom (France Prešeren/ Podokničarji) v izvedbi Kvazi godalnega kvarteta Podokničarji/

/ aplavz/

Cenjenim visokim gostom, kolegicam poslankam in kolegom poslancem se zahvaljujem za izkazano pozornost. Zahvaljujem se tudi oktetu Pushluschtae, ki nam je prej zapel himno, in Kvazi godalnemu kvartetu Podokničarji ter vsem sodelavkam in sodelavcem, ki so pomagali pri pripravi in izvedbi tega slavnostnega večera in seje Državnega zbora.

Spoštovane državljanke in državljani, spoštovani visoki gostje, cenjene kolegice in kolegi, iskrene čestitke ob dnevu samostojnosti in enotnosti! Vsem želim mirne in prijetne praznične dni.

S tem zaključujem to slavnostno sejo Državnega zbora in vas vabim na krajši sprejem v predverje velike dvorane. Hvala in lep večer.

/ aplavz/

Slavnostna seja ja bila končana 22. decembra 2012 ob 19.07.